EWE ARMATURA

Sprawdzone w każdym detalu.

Zestawy wodomierzowe EWE

Informacja dla użytkownika

#7200061 - wydanie 07/2025

Spis treści

Uwagi ogólne 4

Informacje o produkcie 7

Wskazówki dotyczące montażu 12

Uruchamianie i użytkowanie 14

Konserwacja i utrzymanie 14

Akcesoria 15

Informacje dodatkowe 16

DIN
DVGW
DN20

Uwagi ogólne

- Przed uruchomieniem należy przeczytać dokładnie poniższą informację dla użytkownika i zwrócić szczególną uwagę na wskazówki i ostrzeżenia.
- Aktualna wersja tej instrukcji montażu i obsługi znajduje na naszej stronie internetowej www.ewe-armaturen.de.
- Po otrzymaniu produktu koniecznie należy sprawdzić, czy jest on kompletny i nieuszkodzony podczas transportu.
- Należy zachować tą informację dla użytkownika na wypadek ewentualnych pytań.
- Tylko przeszkolony i wykwalifikowany personel może instalować i dokonywać przeglądów armatury i zaworów. Instalacja może być obsługiwana wyłącznie przez przeszkolone osoby.
- Dodatkowych informacji udzielą telefonicznie nasi pracownicy w godzinach pracy.

Adres producenta

Wilhelm Ewe GmbH & Co. KG
Volkmaroder Straße 19 · 38104 Braunschweig
Telefon 0049 531 37005-0 · Fax 0049 531 37005-55
info@ewe-armaturen.de

Ogólne uwagi dotyczące bezpieczeństwa

- Przeprowadzanie wymaganych czynności musi odbywać się zgodnie z przepisami prawa, przepisami dotyczącymi zapobiegania wypadkom, przepisami BHP, obowiązującymi normami, włącznie z przyjętymi zasadami techniki budowlanej i instalacyjnej.
- Zabronione jest dokonywanie technicznych i nieautoryzowanych zmian w produkcie. Produkt może być używany wyłącznie w sposób zgodny z jego przeznaczeniem.

Wyłączenie odpowiedzialności

- Nie jesteśmy w stanie monitorować przestrzegania niniejszej informacji dla użytkownika, jak również obchodzenia się z produktem podczas instalacji, użytkowania i konserwacji. Niewłaściwe wykonanie instalacji może prowadzić do szkód materialnych, jak również zagrażać ludziom.
- Nie bierzemy żadnej odpowiedzialności za straty, szkody i koszty wynikające z nieprawidłowej instalacji, niewłaściwego użytkowania oraz konserwacji.

Opakowanie

- Zestawy są pakowane pojedynczo w opakowania fabryczne. Do pakowania użyto materiałów przyjaznych środowisku. Opakowanie powinno do chwili montażu chronić pojedyncze części przed uszkodzenia- mi podczas transportu, korozją i innymi uszkodzeniami. Należy wyjmować części z opakowania dopiero bezpośrednio przed montażem.

Utylizacja

- Wykorzystane surowce należy posegregować do utylizacji według rodzaju materiału. Utylizacja surowców musi nastąpić zgodnie z obowiązującymi ustawami i przepisami prawa. Materiały opakowania, które nadają się do ponownego wykorzystania, należy przekazać do recyklingu.

Objaśnienie zastosowanych symboli, znaków i haseł ostrzegawczych	
	Ogólne miejsce zagrożenia (niebezpieczeństwo/ostrzeżenie/uwaga) **NIEBEZPIECZEŃSTWO:** Zagrożenie o wysokim stopniu ryzyka, które, w przypadku nieuniknięcia, może skutkować śmiercią lub ciężkimi obrażeniami.
	OSTRZEŻENIE: Zagrożenie o średnim stopniu ryzyka, które, w przypadku nieuniknięcia, może skutkować śmiercią lub ciężkimi obrażeniami. **UWAGA:** Zagrożenie o niskim stopniu ryzyka, które w przypadku nieuniknięcia, może skutkować niewielkimi lub średnimi obrażeniami.
	WSKAZÓWKA: Wskazuje na instrukcję, której należy bezwzględnie przestrzegać.
	INFORMACJA: Udziela przydatnych zaleceń.

Wykorzystane skróty

KTW: Tworzywa sztuczne w wodzie pitnej – wytyczne Federalnego Urzędu Środowiska
DIN: Niemiecki Instytut Normalizacyjny
DVGW: Niemieckie Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Branży Gazu i Wody
KMR: Stożkowo-membranowy zwrotny zawór antyskażeniowy EA
KSR: Zawór skośny zaporowo-zwrotny antyskażeniowy EA
WZA: Zestaw wodomierzowy
RV: Zawór zwrotny antyskażeniowy
Si: Krzem
EPDM: Kauczuk etylenowo-propylenowo-dienowy (z monomerów)
CE: Kryngielit
EKB: Powłoka epoksydowa
PN: Ciśnienie nominalne
Q_3: Ciągły strumień objętości

1. Informacje o produkcie

1.1 Zakres obowiązywania

Niniejsze informacje o produkcie obowiązują dla **wszystkich aktualnych zestawów wodomierzowych EWE z cennika 2021**

- DN 15 – DN 40
- do poziomego i/lub pionowego montażu licznika

1.2 Dodatkowo obowiązujące dokumenty

- Należy stosować wytyczne danego zleceniodawcy bądź wykonującego przedsiębiorstwa
- Przepisy branżowe i zalecenia sztuki budowlanej i instalacyjnej

W szczególności

- Wytyczne dotyczące KTW i elastomerów Federalnego Urzędu Środowiska
- Lista „Materiały metalowe odpowiednie pod kątem higieny do kontaktu z wodą pitną" wydana przez Federalny Urząd Środowiska
- PN-EN 805:2002 „Zaopatrzenie w wodę. Wymagania dotyczące systemów zewnętrznych i ich części składowych"
- PN-EN 806:2004-2006 „Wymagania dotyczące wewnętrznych instalacji wodociągowych do przesyłu wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi"
- PN-EN 1717:2003 „Ochrona przed wtórnym zanieczyszczeniem wody w instalacjach wodociągowych i ogólne wymagania dotyczące urządzeń zapobiegających zanieczyszczaniu przez przepływ zwrotny"
- DIN 1988 „Warunki techniczne dla instalacji wody pitnej", niemieckie krajowe uzupełnienie dla normy EN 806
- DIN 18012 „Urządzenia przyłączeniowe dla budynków" (pomieszczenie przyłączeniowe)
- Instrukcja robocza DVGW W 270 „Namnażanie się mikroorganizmów na materiałach używanych w instalacjach wody pitnej"
- Instrukcja robocza DVGW W 400 „Warunki techniczne instalacji do dystrybucji wody"
- Instrukcja robocza DVGW W 570 „Armatura do instalacji wody pitnej"

1.3 Obszar stosowania / medium

- zimna woda przeznaczona do spożycia przez ludzi

1.4 Dopuszczalne ciśnienie robocze

- PN 10 (zgodnie z europejskimi regulacjami dla instalacji wody pitnej i armatury budowlanej).
- Wszystkie zestawy wodomierzowe Ewe mogą być stosowane do ciśnienia roboczego komponentów PN 16.

1.5 Materiał/Wymiary/Wydajność

1.5.1 Armatura do wodomierzy

Materiały

- z mosiądzu Mo58 lub bezołowiowego mosiądzu krzemowego zgodne z obowiązującymi normami i przepisami prawa, dopuszczone do użytkowania w Polsce
- elastomery i tworzywa sztuczne zgodnie z wytycznymi dotyczącymi KTW i elastomerów niemieckiego Federalnego Urzędu Środowiska oraz instrukcją roboczą W 270 DVGW, zgodne z obowiązującymi normami i przepisami prawa, dopuszczone do użytkowania w Polsce

Modele/Typoszeregi

Konsola wodomierzowa, bez armatury

Zestaw wodomierzowy z kulowym zaworem odcinającym na napływie

Zestaw wodomierzowy z zaworem skośnym odcinającym na napływie

Zestaw wodomierzowy z kulowymi zaworami odcinającym na napływie i wypływie

Zestaw wodomierzowy z kulowym zaworem odcinającym na napływie i zaworem skośnym zaporowo-zwrotnym antyskażeniowym EA na wypływie

Zestaw wodomierzowy z zaworami skośnymi odcinającymi na napływie i wypływie

Zestaw wodomierzowy z zaworem skośnym odcinającym na napływie i zaworem skośnym zaporowo-zwrotnym antyskażeniowym EA na wypływie

Zestaw wodomierzowy z kulowymi zaworami odcinającym na napływie i wypływie oraz stożkowo-membranowym zwrotnym zaworem antyskażeniowym EA

Zestaw wodomierzowy z zaworami skośnymi odcinającym na napływie i wypływie oraz stożkowo-membranowym zwrotnym zaworem antyskażeniowym EA

Wydajność

- Klasa dźwiękoszczelności 1 wg PN-EN ISO 3822-3:2018-03 (do DN 32)

Ogólna kontrola dźwiękoszczelności przeprowadzana przez nadzór budowlany: certyfikaty znajdziesz na: www.baufachinformation.de

Zawór kulowy odcinający

Zawór skośny odcinający

Zawór skośny zaporowy-zwrotny antyskażeniowy EA

Stożkowo-membranowy zawór antyska-żeniowy EA

1.5.2 Listwy/płytki montażowe

Materiał

- Listwa stalowa: ocynkowana ogniowo, dodatkowo malowana proszkowo, z ocynkowanym zestawem montażowym
- Listwa żeliwna: dodatkowo malowana proszkowo, z ocynkowanym zestawem montażowym
- Listwa ze stali szlachetnej oraz zestaw montażowy ze stali szlachetnej A2

1.5.3 Śrubunki wodomierzowe

Materiał

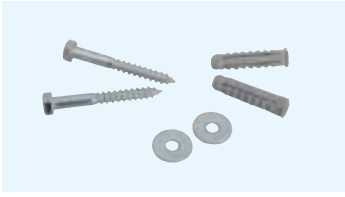
- z mosiądzu Mo58 lub bezołowiowego mosiądzu krzemowego zgodne z obowiązującymi normami i przepisami prawa, dopuszczone do użytkowania w Polsce
- elastomery i tworzywa sztuczne zgodnie z wytycznymi dotyczącymi KTW i elastomerów niemieckiego Federalnego Urzędu Środowiska oraz instrukcją roboczą W 270 DVGW, zgodne z obowiązującymi normami i przepisami prawa, dopuszczone do użytkowania w Polsce

1.5.4 Zestawy montażowe i uszczelki

Materiały

- **Zestawy montażowe:**
- do listew stalowych i żeliwnych: śruby i podkładki ocynkowane oraz kołki PVC
- do stali szlachetnej: śruby i podkładki ze stali szlachetnej oraz kołki PVC

- **Uszczelki:**
- z EPDM lub z CE 200 dla temp. max 200oC (tylko dla wodomierzy DN 15)
- elastomery i tworzywa sztuczne zgodnie z wytycznymi dotyczącymi KTW i elastomerów niemieckiego Federalnego Urzędu Środowiska oraz instrukcją roboczą W 270 DVGW, zgodne z obowiązującymi normami i przepisami prawa, dopuszczone do użytkowania w Polsce

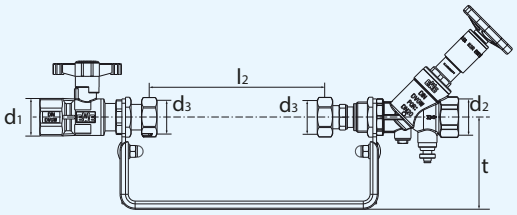

1.5.5 Dostępne rozmiary

Rozmiar wodomierza gwint GW (d_3) × długość mm (l_2)			MID Q3 [m^3/h]	DN [mm]	Przyłącza zaworów Wejście. GW (d_1)	Wyjście. GW (d_2)	Odległość od ściany mm (t)
¾"	×	80	2,5	15	½"	½"	60 - 70
¾"	×	80	2,5	15	¾"	¾"	60 - 70
¾"	×	165	2,5	15	½"	½"	60 - 70
¾"	×	165	2,5	15	¾"	¾"	60 - 70
¾"	×	110/130	2,5	15	½"	½"	60 - 70
¾"	×	110/130	2,5	15	¾"	¾"	60 - 70
1"	×	190	2,5 lub 4	20	1"	1"	95 - 145
1"	×	190	2,5 lub 4	20	1 ¼"	1"	95 - 145
1"	×	190	2,5 lub 4	20	1 ¼"	1 ¼"	95 - 145
1"	×	105	2,5 lub 4	20	1"	1"	95 - 145
1"	×	105	2,5 lub 4	20	1 ¼"	1 ¼"	95 - 145
1 ¼"	×	175	4 lub 10	20	1"	1"	95 - 145
1 ¼"	×	175	4 lub 10	20	1 ¼"	1"	95 - 145
1 ¼"	×	175	4 lub 10	20	1 ¼"	1 ¼"	95 - 145
1 ¼"	×	260	6,3 lub 10	25	1 ¼"	1 ¼"	105 - 150
1 ¼"	×	260	6,3 lub 10	25	1 ½"	1 ½"	105 - 150
1 ¼"	×	150	6,3 lub 10	25	1 ¼"	1 ¼"	105 - 150
1 ¼"	×	150	6,3 lub 10	25	1 ½"	1 ½"	105 - 150
1 ½"	×	260	10	32	1 ½"	1 ½"	95 - 145
2"	×	300	16	40	2"	2"	125 - 165
2"	×	200	16	40	2"	2"	125 - 165
2 ½"	×	270	25	40	2"	2"	125 - 165
2 ½"	×	300	25	40	2"	2"	125 - 165

Listwy na zamówienie mogą mieć inne rozmiary!

Szkic przykładowy:

1.6 Transport i składowanie

Armaturę do momentu montażu należy transportować i przechowywać w fabrycznym opakowaniu.

1.7 Opis działania

Zestawy wodomierzowe umożliwiają współosiowy i wolny od naprężenia montaż i demontaż wodomierza. Zestawy wodomie- rzowe, w zależności od wykonania, mogą być używane do montażu wodomierzy Q3 2,5 (DN 15) do Q3 16 (DN 40), jak również do poziomego i pionowego ich montażu.

2. Wskazówki dotyczące montażu

2.1 Wskazówki dotyczące przygotowania

Przed montażem należy sprawdzić armaturę pod kątem ewentualnych uszkodzeń i zanieczyszczeń. Uszkodzona armatura nie może być montowana. Przed montażem wodo-mierza do zestawu wodomierzowego należy przeprowadzić płukanie przewodów, w tym celu należy użyć króćca na miejscu licznika.

2.2 Informacje o miejscu montażu

Zestawy wodomierzowe montuje się z reguły wewnątrz budynku na ścianie blisko ściany zewnętrznej, np. na ściance działowej, w miejscu zabezpieczonym przed mrozem, w taki sposób, aby był łatwo dostępny, dało się go w prosty sposób odczytać, wymienić i sprawdzić. Użytkownik musi zapewnić dostęp do głównego zaworu odcinającego bądź zestawu wodomierzowego.

2.3 Montaż

2.3.1 Montaż zestawu wodomierzowego

Zestaw wodomierzowy należy montować bez naprężenia, tzn. bez użycia siły i działania momentu obrotowego na listwę. Zamocowanie i wyregulowanie listwy w poziomej bądź pionowej pozycji odbywa się poprzez otwory w kształcie litery T i załączone elementy mocujące (zestaw montażowy). Należy przestrzegać specyfikacji specjalnych listw montażowych zgodnie z punktem 6 instrukcji. Wymaganą odległość od ściany uzyskuje się dzięki bezstopniowo regulowanym ramionom listwy.
Wstępnie zamontowane elementy armatury muszą zostać scentrowane i zamocowane poprzez umieszczenie w ramieniu listwy i dokręcenie nakrętki kontrującej od strony napływu lub wypływu. Następnie można połączyć zawory z rurami instalacji doprowadzającymi i odprowadzającymi wodę.

W celu uniknięcia niechcianych zmian wymiarów montażowych na skutek powstałych naprężeń rozciągających i ściskających na instalacji zaleca się montaż z zamontowanym wodomierzem lub króćcem na miejscu wodomierza.

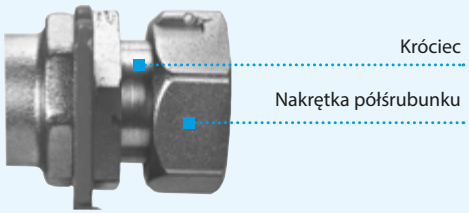
2.4 Montaż wodomierza i obsługa gwintowanej kompensacji długości

! Należy przestrzegać instrukcji montażu producenta wodomierza.

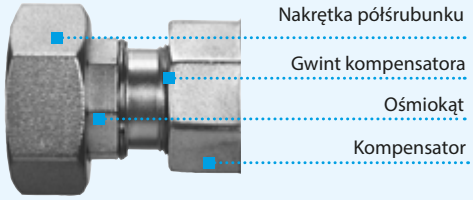
- Po zamontowaniu zestawu wodomierzowego EWE na ścianie założyć uszczelkę na króćcu na napływie i przykręcić wodomierz przy pomocy nakrętki półśrubunku.
- Nakrętkę półśrubunku na wypływie przesunąć do tyłu na ośmiobok króćca.
- Nałożyć uszczelkę na widoczny króciec półśrubunku.
- Obracając nakrętką półśrubunku ośmiokąt należy spasować króciec kompensatora z licznikiem, pamiętając, że szczelność połączenia nie jest jeszcze zachowana!
- Maksymalna kompensacja długości osiągnięta jest wówczas, gdy gwint króćca kompensatora jest widoczny a sam króciec z uszczelką ściśle przylega do wodomierza.
- Nakrętkę półśrubunku mocno skręcić z wodomierzem, tylko w ten sposób nastąpi efekt uszczelnienia między kompensatorem a wodomierzem.

2.4.1 Plombowanie

Napływ

Wypływ

Plombowanie można wykonać przez otwór do plombowania w nakrętce półśrubunku na napływie lub obejmy do plombowania.

3. Uruchomienie i użytkowanie

Przed uruchomieniem należy przeprowadzić kontrolę wizualną zestawu wodomierzowego, jak również całej instalacji.

3.1 Kontrola działania

! Należy sprawdzić cały zestaw pod kątem jego działania i szczelności poszczególnych elementów.

4. Konserwacja i utrzymanie

! Zawory odcinające (w szczególności kulowe) w zestawach wodomierzowych definiowane są w przepisach jako armatura wymagająca konserwacji, zatem podczas ich przeglądu należy je uruchamiać powoli (podczas zamykania i otwierania) przy braku poboru wody. Armatura musi być otwierana do końca tzn. do pełnego otwarcia. Dławienie jest zabronione.

Aby zapewnić poprawność i płynność działania zaworów odcinających zestawu wodomierzowego zaleca się standardowe sprawdzanie ich przynajmniej raz w roku. Zawór odwadniający zestawu należy obsługiwać ręcznie, nie wolno korzystać z dodatkowych narzędzi np. kluczy francuskich, gdyż mogą one spowodować uszkodzenia zaworu!
Normy przewidują coroczne sprawdzanie prawidłowości działania zaworu antyskażeniowego EA. Coroczna kontrola nie jest wymagana, jeśli używany jest zawór antyskażeniowy EB. Taki zawór podlega regularnej wymianie, najpóźniej jednak po 10 latach (wg PN-EN 806). Zawory antyskażeniowe są częściami zużywającymi się. W przypadku modeli wyposażonych w śrubę kontrolną sprawdzenie działania może być dokonywane bez przeprowadzania demontażu zaworu. W tym celu należy odciąć dopływ i z zachowaniem należytej ostrożności odkręcić śrubę. Powinna stamtąd wypłynąć jedynie ilość wody pozostała między dopływem a obudową. Woda wypływająca z instalacji musi być zatrzymana przez zawór antyskażeniowy. W innym przypadku zawór antyskażeniowy musi zostać naprawiony lub wymieniony.

UWAGA Przed rozpoczęciem prac konserwacyjnych należy zamknąć dopływ wody z sieci i odwodnić instalację wewnętrzną. Instalację należy zabezpieczyć przed przypadkowym uruchomieniem podczas prac.

4.1 Wymiana wkładu stożkowo-membranowego zaworu antyskażeniowego EA (KMR)

Montaż i demontaż należy przeprowadzać zgodnie z opisem:

- zamknąć zawory odcinające zestawu, aby pozbawić zawór działaniu ciśnienia
- poluzować nakrętkę półśrubunku za wodomierzem i wkręcić kompensator długości w zawór
- zdemontować zawór z zestawu
- zamontować nowy zawór lub alternatywnie:
- rozkręcić korpus zaworu
- wyjąć wkład (stożek z membraną)
- włożyć nowy wkład, zmienić uszczelkę, ponownie skręcić korpus zaworu i zamontować w zestawie
- otworzyć zawory odcinające i sprawdzić szczelność oraz działanie całego zestawu

4.2 Wymiana głowicy zaworu skośnego z aporowo-zwrotnego antyskażeniowego EA (KSR)

Montaż i demontaż należy przeprowadzać zgodnie z opisem:

- zamknąć zawór odcinający na napływie zestawu i ew. odwodnić instalację wewnętrzną, aby pozbawić zawór działaniu ciśnienia
- zluzować i zdemontować głowicę zaworu kluczem płaskim
- zamontować nową głowicę zaworu
- otworzyć zawór odcinający na napływie i sprawdzić szczelność oraz działanie całego zestawu

W razie potrzeby można wymienić zawór odwadniający. W tym celu prosimy o kontakt z nami.

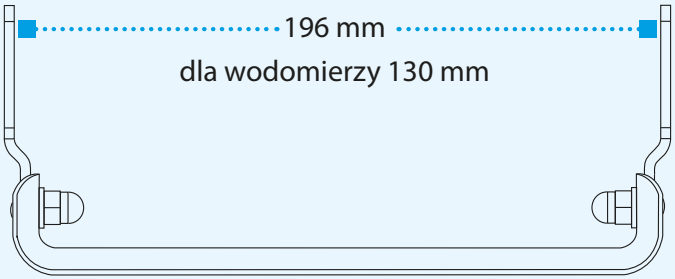
5. Akcesoria

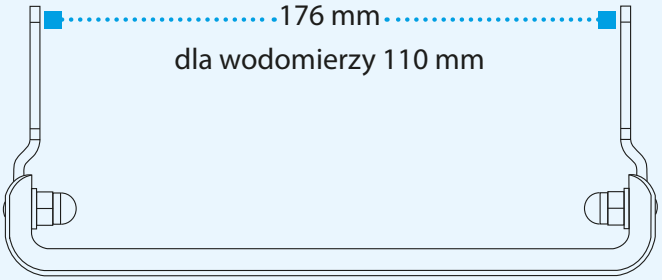
Akcesoria do zestawów wodomierzowych EWE, takie jak narzędzia do plombowania, uszczelki i zestawy montażowe, obejmy do plombowania itd. są do wglądu w aktualnym katalogu - cenniku EWE lub na stronie internetowej EWE.

6. Informacje dodatkowe

6.1 Wskazówka dotycząca listwy montażowej dla wodomierzy Q_3 2,5 (DN 15)

Listwa montażowa dla wodomierzy 3/4“ x 110/130 mm jest fabrycznie ustawiona do liczników o długości 110 mm. W razie potrzeby może zostać przystosowana do liczników o długości 130 mm.

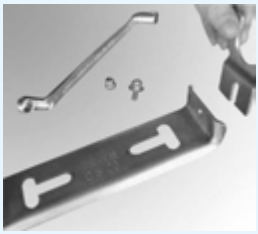
1.

- Należy najpierw odkręcić nakrętkę nasadową z listwy montażowej.

2.

- Obrócić ramię nośne o 180°.

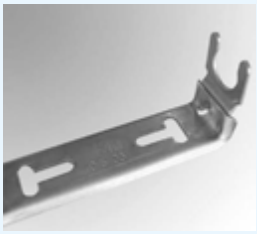
3.

- Ponownie dokręcić nakrętkę nasadową.

4.

- Listwa może zostać użyta teraz do liczników o długości 130 mm.

6.2 Wskazówka dotycząca listwy montażowej dla wodomierzy Q_3 4 (DN 20)

Listwa montażowa dla wodomierzy 1" x 190/105 mm jest fabrycznie ustawiona do liczników o długości 190 mm (do zabudowy poziomej). W razie potrzeby może zostać przystosowana do liczników o długości 105 mm (do zabudowy pionowej).

1.

- Odkręcić właściwym kluczem i wyjąć nakrętkę nasadową (Klucz 13).

2.

- Podnieść ramię nośne i nasadzić na listwę obrócone o 180°. Użyć w tym celu tej samej śruby i otworu w listwie.

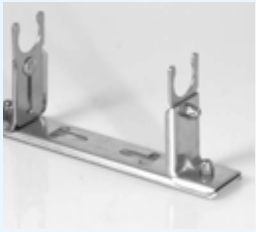
3.

- Ponownie przykręcić nakrętkę nasadową.
- Powtórzyć procedurę z drugim ramieniem nośnym.

4.

- Oba ramiona nośne są przestawione w celu montażu wodomierza pionowego.
- Do listwy należy zamontować zawory w celu eksploatacji.

EWE ARMATURA

Sprawdzone w każdym detalu.

Wilhelm Ewe GmbH & Co. KG
Volkmaroder Straße 19
38104 Braunschweig

Telefon 0531 37005-0
Fax 0531 37005-55
info@ewe-armaturen.de

EWE Armatura Polska Sp. z.o.o.
ul. Partynicka 15
53-031 Wrocław

Tel. +48 71 361 03 43
Faks +48 71 361 03 52
wroclaw@ewe-armaturen.de
www.ewe-armaturen.pl

#7200061 - wydanie 07/2025

www.ewe-armaturen.de